

Годишна цълна за въ Цариград
7 сръбски петака, а за пощен
настъпълъ 8 петака. шест мъ-
сечно спомоществование икона.
Еднобой 3 гр. Наритъ напръд
На стра вече несвири.

ГАЙДА.

Пари и писма ще съ испро-
важдат до Г-на Д. Т. Брезка-
ловъ у Бал-Капан II. 24 или
право до издателя П. Р. Славей-
ков. Писма неосвободени от
поща, не съ приети.

САТИРИЧЕСКИ ВѢСНИКЪ ЗА СВѢСТИЯНИЕ НА БѢЛГАРИТЕ.

ИЗДАВА СЯ НА СѢКИ 15 ДЕНА.

ПРЕСТАВИСЯ О ГОСПОДЪ
НЕГОВО ПРѢОСВЯЩЕНСТВО СВЯШТЕН-
НОНАЧАЛНИКЪ-ТЪ БѢЛГАРСКЫЙ
А В К С Е Н Т І Й
(ПРЕЖДЕБЫВШИЙ ВЕЛЕССКЫЙ.)

От прѣди два мѣсеца и повече Негово Прѣосвященство Г. Авксентій ся поболява най-напрѣд от една тифоидическа треска, от която, с-прѣстоянието на тукашните наши доктори, слѣд дестина дена болѣуване, можѣ да ся отърве и да оздрави; но слѣд иѣкой ден пак сполѣтва го друга една болѣст, от която, по причина на слабостъта от по напрѣшното му болѣуване и на прѣминалитѣ му старини, сичкитѣ старания и усилия на докторитѣ не можихъ освѣн да му продължат животъ за иѣколко дни само.

Прѣз сичкото врѣме на послѣдните си болуване до самото си вече издѣхване, И. П. имаше умът си здрав и даже духом бѣше постоянно добре расположен, приемаше сички тѣзи от нашите които отиваха да го посѣтят, разговаряше ся с-тѣх утѣшаващие ги и наставляваше ги с-свойственната нему кротост и любезност. Не бѣше да не осѣща че бѣ настанал за него часът на отшествието му, и осѣщащие и знаеще и приготовляваше ся като добър пѣтник на добър пѣт. Той вече бѣ настанил най-добре имуществото си, опрѣдлил бѣ настоятели за распорѣжданието му; а от как отблъсна и споменатото от нас най септично покушение на Грѣцката Патриархия за да го примами, свободен и спокоин спиша и подписа послѣдните свое към Бѣлгарският народ завѣщание; испѣлни и послѣднитѣ свои християнски длѣжности да ся исповѣда и причаси от свещеннослужителитѣ на Бѣлгарската черква и най-послѣ прѣз ноща срѣщу 2-й Фев. мирно и тихо прѣдаде Богу дух.

Като ся разчу за умирианието му сутринъ-та во вторник, него ден ся извѣряха на Орта-Кюю в-домът

му народ млого да ся прощават. На утрѣнта в-срѣда, сички бѣлгари в-Цариград имаха канторитѣ си, дюгенитѣ си и одайтѣ си затворени, и сички са потрудиха да са намѣрят на опѣлото му. От сутринта иоще едни съсибраха на Фенер на черквата, и чакаха тамо, а други отиваха на Ортакюи за да придружат смиренникът в-прѣносането до бѣлгарската черква. Домът дѣто лѣжеше прѣставленитъ бѣше в-опасност да са не струпае от многото народ който са трупаши да видят и да са поклонят на мощитѣ му. Бѣлгари от сѣка една страна на Цариград и даже Гърци и Арменци мѫжие и жени от Ортакюи, от Беншиташ и от Енимахале идяха на поклонение. Часът около шест и половина прѣз денът, когато да изнесат мощитѣ, Ортакюи прѣставаше едно извѣнредно и великолѣпно зрѣлище. От домът до скелята, иѣщо на една четвърт от час, растояние улицитѣ бѣха пълни с-народ отсам и отсам наредени, тѣзи които придружаваха прѣносането на мощитѣ испълняха улицитѣ така що на доволно пространство не можеше в-пѣтът да са размине. Една чета войни конници прѣдшествуваха на литанията, и мѣтнитѣ жандарми стояха от двѣ страни наредени от конлукът до скелята. Двата парада които бѣха откупени за да прѣнесат до Фенер мощитѣ и народът който ги придружаваше, прѣпълнени вече неможаха да поберят множеството, което бѣше са стекло на това тѣржество, и от това млого кащици пълни с-народ ги послѣдуваха в-плуванието им към Фенер.

Отсам пак на Фенер широкиът двор на Бѣлгарска черква бѣше пълен, мегданът и кафенетата на скелята также бѣха пълни с-Бѣлгари, които чакаха да посрѣдният своят пастир. Слѣд излѣзванието на мощитѣ и на народът който ги съпровождаше, освѣн стотина кащици които ся уптиха към Черквата по море, литанията с-мощитѣ тръгна по сухо. Голѣматата улица от скелята до Черквата ся испѣлни с-народ и иѣмаше яице дѣ да падне. Напрѣд носилото вървѣха четирма млади Бѣлгари, на рѣкѣтѣ им бѣли рѣкавици и носяха в-рѣкѣ черни тоеги, слѣд тѣх вървѣха тѣзи които носяха крѣстът, ришидитѣ, и фенеритѣ, послѣ идяха пѣвцитѣ и сичкото Бѣлгарско свещенство облѣчени в-свещеникът одежди и с-черни була на главитѣ им. Наспорѣд с-носилото вървѣха пак 12 души свѣщеносци, шестима от едната

страна и шестима от другата и съкъй един носеше по три големи ламбади от бъл востък превързани с-черни панделки. До носилото най-близу върваше неутешният другар на покойният, състрадалецът негов Пръосвещението Иларион, но не облечен с-свещенни одежди. Другият тъхен съизгнаник не бъчестит да му ся дозволи да испроводи събрата си до гробът му.

Гръцката Патриаршия в-пръдусмотрѣнието си прѣдварително бъше ся погрижila да издѣйствува нѣкои възбрания, тя запрѣтила и на другите наши еднородни владици нито да сопроводят смыртъта, нито да присъствуват поне като прости зрители на опѣлото на покойният; тогаз когато не бѣ грѣшно за други православни и не православни христени от духовно звание дѣто почетоха покойният и присъствуваха на погребението му. По претендеруванията на Гръцката Патриархия бѣ запретено и това дѣто да не бѫде облечен в-архиерейските си одежди още и покойният, но да ся погреbe без сако и без патрахил, но това като съсрѣ приопѣването му народът не можѣ да търпи и насили да му ся тури патрахилът и сакосът.

Слѣд опѣлото, Пръосвещението Иларион сказа едно слово върху житието, поведението и страданиета на покойният, подир което прочете и послѣдното негово завѣщане към Българският народ. Народът бъше въодушевен от съдържанието на завѣтът, но пак тих в-жалостта си.

Тогаз зех словото аз и спорѣд обстоятелствата казах на народът това, което по-долу излагам прѣд очите на читателите. Подир това започена послѣдното цѣловане с-покойният; а защото народът бъше твърдѣ млого и съкъй ищеше еще веднѣкъ да цалуни десницата на любимиът си пастир и да са прости с-него, остави са погребението за наутрѣ и за улеснение на множеството в-процъзванието им изнесоха мощитѣ вѣн на дворѣт. Сцената бъше величественна и трогателна, за това са и плати на един фотографин да снеме дѣвѣ три копия. Прощанието ся продължава до мрак. Прѣз пощта мощитѣ останаха в- черква и мнозина от надничарите работници българи, които неможаха да дойдат прѣз денът вървѣха прѣз пощта да са прощават.

На утрѣнта в-четвъртък народът тръгна от тѣмни зори; прѣз пощта бѣ валѣло дѣжд и на сутринта още рамеше и калпо бъше, но пищо певѣспираше привержинитѣ към пастиръ си българи от да идат за да са намѣрят при погребението му. Черквата бъше и сега тишма пълна, с-народ. Подир отслужването на Божественната Литургия, когато вече настана часът да са прѣдаде тѣлото на гробът, народът сѣдеше усърнал и безмълен, Скърбота бѣ изобразена на сичкитѣ на лицата и очите на сички бѣха насызани. Сподвижникът на почиалия Господѣ стоеше над знающият Гроб и обливаше са с-сълзи. При видът на тая съкрушителна сцена аз неможих да са одържа да са необърна към народът и към него и

да им неизговоря нѣколко думи йоще в-тѣщие и изошрѣние, послѣ които прѣдадохме тѣлото на гробът, който е в-черквата вътрѣ прѣд Христовата Икона.

Подир погребението мъзина от нашите в-явствен траур, по народен обичай, прѣвързаха черни панделки на фесовете си да желѣят Н. Н. седем дена.

Така стана почтената смърт и славното погребение на родолюбивът и незабвеният наш архиепископ. Българският народ заяви вълно своето към него съчувствие, и показа че той умѣе да оцѣнява жъртвите които са за него жъртуват. Почтението и привержеността, която показаха българите към тѣзи Тримата свои първосвещеници, които са жертвуваха за духовната тѣхна свобода, и прѣзрѣнасто и отвращението което показват към другите от това звание, но не на това мнѣніе пастири, и еднородни и не, съ явление достойно за изслѣдовanie от тѣзи които искат да ги управляват духовно, и от тѣзи които искат насилствено да ги държат в-духовно рабство.

Тѣзи примери що станаха йоще и любовта и привержеността към Им Правителство, която от ден на ден расте и са вкоренява в-сърцето на българският народ, може да послужи за добър урок на тѣзи които управляват Черквата.

Ето словото което казахми слѣд опѣлото на покойният наин Първосвященик.

БРАТИ БЪЛГАРИ !

Ето заставами на Гробът на едногото от поборниците на нашите черковни правдини; той е йоще прѣд очите ни, макар мъртв и безгласен, но гледами го; и тѣжим, но утѣшавами са от неговото между нас присъствие, йоще малко обаче и прѣстта ще го затули от очите и ний нѣма вече да го виждами. В-такваз една жалостна минута, как можем да са стършим ний да не заплашим за туй лишене което нѣ сполѣтва в-това нуждно врѣме? Да! Нека заплачем, нека поплачем за да оплачим черната наша чест, която нѣ прѣслѣдува. Плачете да плашим, защото струва да са плаче; защото има за какво да са плаче! Ний цѣл народ осиротѣвами днес от един пастир, койтѣ дѣлом испълни Христовите думи да положи душата си за стадото си, за народът си. Ний изгубвами един наставник с-какъв от години не бѣхми са сподобявали, и с-какъвто може би с-години йище на да ли ще са сподобим. Да плашим прочее. Да плачи Самоков, градът на неговото мѣсторождение, който е видѣл найнапрѣд неговото на свѣтът идванie. Като чуе за неговото от нас отиване да плаче сега Рилската обител, която бѣ отвѣдila такъв питоен, като чуе сега че го нѣма вече! Да плачат Кюстендилската и Велеската Епархия, като чуят че бившият тѣхен пастир са прѣсели в-вѣчност. Нека плаче сичкият Български народ, като чуе че поборникът на черковните негови правдини

евършила своето поприще. Да плачем синца и сълзи да проливами.

Но не, да прѣстанат съзитъ! С-смъртта на вѣздѣлението наш Пастиреначалник, Божиът промисъл са вижда че не ище да нѣ расплаче, но да нѣ вразуми и да нѣ утвърди ѹоще повече в-намѣрението ни, Той ни показва най-осиятелно плодът който има да пожънем от този подвиг за да нѣ насърчи ѹоще повеч в-домогванието ни за да съживи нашата иѣколько отпаднла ревност в-нова прѣдприятие. Смъртта на него Прѣосвещенство дойде за да ни покаже найочевидно това, което чакаме от вѣстановението на черковнитъ наши правдини. Лежащият прѣд очите ни е прѣв, от православнитъ владици на сегашната епоха, който умира вън от мандрата на Гръцката Цареградска Патриархия и ето, от този прѣв случай са полага основанието на едно духовно училище в-една Българска Епархия; един български мънастир получава едно богато наслѣдие; централното училище в-Цариград добива Една Значителна Помощ; Церквите на мѣсторождението му ся обогатяват с-скъпопѣчни подарки. Какво има да е придобила друга иѣкоя Българска Епархия от толко други владици фанариоти, които са умирали по Епархиите и вън от тѣх, като са пѣнили толко години Българският народ? Този примѣр е доволен да нѣ утвърди в-нашият подвиг за придобиването на черковнитъ наши правдини, и да нѣ убѣди, че трудът ни не ще да е за вѣтърът, като ни показва най явствено, че ако да сми имали иий своя народна черква и народни пастири не сми щѣли да бѫдем на такеъз низко състояние от към образованието, на каквото сме днес; нито духовният ваш живот щеше да е в-такъз прѣпебрежение, щото да сми в-посмѣянне между другите християнски народи за хлабавината на религиознитъ чувства у нас.

Тѣзи смърти, която ни дава толко сило да осѣтим наше минали загуби и бѫдущи придобивания, не е за оплакване. Не да плачим прочее но да внимавами на вразумителният и спасителният урок, който ни дава и с-умиралието си ѹоще народният наш святите.

Истина, смъртта е всяко за плач и за жалост, защото е едно не замѣнямо за свѣтът лишене, а повече лишенето на таквизи рѣдки по добродѣтель-та и по родолюбието си хора е за плачание и за желѣяне. Стига иѣкоя да е Българин и да чувствува, за да осѣти колко е тягостно лишенето ни от Н. П. в-това нуждно за нази врѣме. Той вече с-нас не е, може да каже сѣкъй и сълзи да го облѣят; но аз ви казвам че той е пак с-нас и вѣчно с-нас ще ёде. Той като прѣставител народен прѣстава прѣд прѣстола на славата с-опѣзи двадесет и четири бѣлобради старци, които е видѣл вѣзлюбленният ученик Христов да умоляват *Агнето*. Както бѣше тука, между нас врѣменно, ходатай за вѣстановението на народната ни черква, така ще бѫде тамо, между ликът на святите вѣчно, ходатай за утвърдението ѝ.

Но насърбява ни това че иий го невиждами, Ето имами

прѣд очи гробът който покрива прахът му, и този гроб ще бѫде символът на нашата духовна свобода. Той е от днес стълпът на когото ще са основават нашите за черковна свобода желания и надѣжди. На него отгорѣ трѣба синца ни днес, да са обречем че ѿ съхраним духовното завѣщане на този свиден поборник на черковнитъ наши правдини, че ѿ останат сирѣч завѣѓда, прѣдани, като него, към вѣрата на отците ни и неуклонни, като него, в-домогванието към черковнитъ наши правдини. Това не-гово завѣщане е запечатано с-страданията и смъртта му за черквата и за нас; Е, можем ли иий да бѫдем такъв нечувствуен и непризнателен народ, ѿтто да го не одържим и не сохраним? Никога! никога!

Ще та послушами и ѿ испѣлим завѣщането ти, пастю добрый, ты който положи душата си за нас овѣтъ си; нема да отстѫпим от него и нема да посраним твоето пожъртовование. Но дано, дано, дано думам, този твой примѣр и тѣзи наша привърженост да раздразнят огрубѣли тѣ сърца и на другите единородни наши пастири за да подражают твоята ревност о Господѣ, в-която ты към сички с-Павла говориш. *“Азъ ужъ жеребъ бываю и времѧ моего отшествія наста. Повдигомъ добрымъ подвизахся, теченіе скончахъ, върѹ сѣблодохъ. Проче сѣблодается миъ вънѣцъ правды, егоже вѣдѣсть ми Господъ въ день изъ праведный Судія, не токмо же миъ но и всѣмъ вѣзлюблишъ явленіе Его.”*

Сбогом вече вѣждѣлѣният наш наставниче, лека ти прѣст Ука на земята и достойна мѣзда тамо на небето, дѣто като прѣстоиш прѣд прѣстолъ на славата не прѣставай да са молиш христу Богу: Царът ни да поживи, Церквата наша да утвърди и на нас твойтъ людие да даде мир и гољма милост.

Ето словото което казахми когато да го турим в-гробът.

Елате, Елате, Елате ѹоще един път да видите бездиханиет труп на вѣждѣлѣният наш пастир; защото иѣма вече да го видим. Горкана си, остави нѣ и при пастиреначалника Христа отива! Ах! нема вече да го видим! Какво ѿт станем иий сега, като изгубвами того на когото лежаха половината от нашите надѣжди? Какво да правим? Да плачем ли? да тѣжим ли? да унивами и да ся отчайвами ли? Не; станем добре.

Ний изгубвами тогоз който нѣ поддържаше с-присъствието си, но в-отсѫтствието му иий ѿт имами неговът примѣр, който може и трѣба да нѣ поддържа и укрѣпява ѹоще повече. Достоинството на един народ ся познава в-неговитъ нужди и за на-сърчанието му служат примѣритъ на неговите доблестенни прѣдшественници. А го лѣмъ примѣр имами иий, братя Българи, в-животъ и в-смъртъта на прѣдлежащият прѣд нас мрѣтвец. Той живѣ и умрѣ за благосъстоянието на Черквата Христсва; за бла-

годънствието на пейното испълнение. Той ся труди, подвига ся и ето умръ. Умръ както умръха от въка толко-
зи други; умръ както ще умръм и синца ний които сми-
ся родили на този свѣт. Но неговът живот тържествува
над смъртта му, защото е живъл както да не погине па-
мятъта му с-шумом, и умръ както смъртъта му да не остави
расказние. И подир смъркъта си той остава жив и похвален
тука на земя-та в-память-та на народъ-тъ, безсмъртен
и блажен тамо на небето в-ликтъ на избраниятъ; защото
испълни своите длъжности към Бога и към Черквата Бо-
жия, към човѣчеството и към Българският народ. Който
прочее желае да ся сподоби на таквъз блаженство на
онзи свѣт и да ся удостои на таквъз слава на този свѣт,
нека земе за примѣр неговът живот. Ето вратата сж от-
ворени, тризнището е готово и подвижниците очаква.

Нашият народ, любезни съотечественици, не е само
сега падал в-искушения подобни на сегашното, нашата
народна черква не е сега пръв път що страдае от не ду-
ховнитъ замисли прѣводителите на други Християнски
же черкви. От частъ на нашето покръстване тя е била
многажди обуревасма от посагателството връх нейнитъ
правдини, на един и на други, но никога не е била ли-
шена от доотойни служители, от подвижниците и побор-
ници за съхранението. И не е една жертвата пожертву-
вана на олтарът за нейното самостоятелство, пожертвува-
ли сж ся мъзина и на тѣх сми длъжни ний за опазва-
нието на Православието между нашият народ и за нео-
темлемостта на черковнитъ наши правдини.

Послѣдня жертва за това истото е и прѣдлежащият прѣд-
очитъ ни мрътвец, не е обаче жъртва за нашето отчайва-
ние, но жъртва за утвърждение наше; жъртва за назида-
ние на тѣзи които ся настанили или ще настанат това
поприще, които сж влезли или ще влѣзат в-тризнището
да ся подвизават.

На този час и прѣд тѣзи днешни сцена аз си наумявам
сѣнъната която прѣди 1000 години ся с случила в-вѣчнът
град Рим. Тогаз единът от първите наши просвѣтители и о-
снователи на народната наша черква равноапо столицът онзи
наш съотечественик и единородец Кирил, слѣд като бѣ полу-
жил толкъз труд за основанието на тѣзи черкви за която два
пъти би викан и прѣстава на суд и настязание прѣд сѫдо-
вището на силнитъ и грознитъ тогази папи, и като бѣ прѣ-
търпѣл за тѣзи черкви толко и толко, когато без да види
йоюще свършено дѣлото кое то бѣ прѣдприел позна че
неговото от този свѣт отшествие настана привиква бра-
та си Методия и отъ присмъртнитъ си одъръ така му
говоряше: "Брате! Ний до сега бѣхъм двама като
един чифт волове, които орахъм нивата Христова, и ето
аз изнурен вече падам на полвей на браздата без да можа
да та слѣдувам в-останалото поприще. Аз отивам ти
оставаш. Но не оставай, брате, недоскарено дѣлото кое-
то заљбихъм. Знам, брате по плоти и по духу че ти
обичаш тихът и безмълвът живот. Знам че тишната на
Олимбійската Пустиня ти е желателна. Но не дѣй, брате,
в-името на славата Божия, не дѣй са отказва от този
подвиг за утверждението на народа ни в-вѣрата Христова
не са вращай от пѫтът в-който наедно тръгнахъм. Аз от
днес нема да съм с-тебе, но моят дух нема да та оста-
ви. Мужай са и крѣпи са и Бог ще увенчае с-усиѣтъ твоят
труд."

Тѣзи думи на първият от нашите пастири ми са стру-
ва че чувам аз днес да ги повтаря и прѣдлежащият наш
пастир, към тебе негов брате по дух. Тѣзи думи са до-
стойни за тебе Осиротелий от сотрудникът и сподвижникът
си Отче, тѣ са доста да та утѣшат и насърчат в-прѣд-
приятото дѣло. Не сми кадър да ти кажем иѣщо повече
от нас си. От нас толко само ще чуеш че сичкът Бъл-
гарски народ на тебе остава да гледа. Мужай са и да
крепитса сърце твое. Се бо жатва многа дѣлателе же
мало. Велик е педвигът по и мъздовѣздаянието велико.

ВАРНЕНСКАТА ЕПАРХИЯ.

(Продължение от брой 15-й)

С-Черковният наш въпрос, ако друго йоюще не сми
сполучили, това барим можем да кажем че придо-
бихъм, дѣто да ся съживи Бългерщината по иѣкои
от тѣзи мѣста дѣто бѣше досуш затѣпкана и заду-
шена от Гръцизма. Градът Варна е едно от тѣзи
мѣста. Прѣселението наше колко фамилиарно-Бъл-
гарски домове в-този град бѣше уже по разшавао
и другитъ досуш заглъхнали в-Гагащината и Гръ-
цизма Българи; появението на въпросът ги тури
в-сношение с-външнитъ по Епархията тѣхни едно-
родци, и тѣ осѣтиха най-напрѣд нуждата за на-
правението на едно централно училище в-Варна, за-
да могат и в-градът вѣтрѣ Българските рожби да ся
учат по Български и от епархията извѣн, които ис-
кат да получават едно елементарно образование. При
сичкото лишене от срѣдства за да положат в-дѣй-
ствие похвалното си намѣреніе, родолюбивите Бъл-
гари пришелци в-Варна наеха ся и зафанаха го. Но
нарицателният пастир на тая богоспасаема епархия,
за образоването на Българитъ, не бѣше истиът онзи
ревнител и прѣстоятел както на Гърцитъ. Не само
не прѣстоя и за тѣхното училище да ся събере ка-
питал или от себе си да им помогне иѣщо, ами йо-
ще подигна гонение на връх тѣх и на едно с-Грѣ-
команитъ Гагаузи прѣпятствуващо сякак да ся не
отваря Българско училище во Варна. (Слѣдува.)

 ЕЩЕ МОЛИМСЯ: на пъстиятели на
Гайдата да съберат пари от спомоществованието и да ни ги испроводят, че работи ти става
Българска.

ПАКИ И ПАКИ ИМ ПОМОЛИМСЯ: От сега
нататък да не дават ни Гайди ни Гайденца
на тѣзи които не са платили и неплатят испро-
во, а колкото сж до сега раздали и пари не сж
прибрали да приберат от тѣх листоветъ и да ги
дадат на халваджиишът; там по хубава работа
ще свършат и ний можи да земим пъкъя пара да
не е досуш бадехаса. Таквиз бадехваджии спо-
моществователи сж и от халваджиишът по долни
прѣд Гайдата.

Цариград в-Печатницътъ на А. Минасова
у Вѣзир-Хан.

Редакторъ и издателъ: Н. Р. Славейковъ.
Притежателъ: Ив. С. Дочковъ.